บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนในระดับเตรียมความพร้อม และระดับอ่านออกเขียนได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอดังนี้

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539
2. ปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน
3. แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน
4. การเรียนรู้ภาษา
5. ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2539

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต้น มีดังนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมตามวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้นอย่างเพียงพอเพื่อการศึกษาต่อหรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมภาษาอังกฤษ

5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษและใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่น ๆ

6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา และอัตราเวลาเรียน

โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ได้มีการกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษาเป็นภาษาอังกฤษระดับต้น (Beginner Level) จำแนกได้เป็น 3 ระดับดังนี้ (กรมวิชาการ, 2540, หน้า 10)

1. ภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level) กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตลอดปีการศึกษา

2. ภาษาอังกฤษระดับอ่านออกเขียนได้ (Literacy Level) กำหนดให้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตลอดปีการศึกษา

3. ภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น (Beginner Fundamental Level) ประกอบด้วยภาษาอังกฤษหลัก 1- 4 กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดปีการศึกษา

การกำหนดอัตราเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 4 ควรกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 6 คาบ (120 นาที) ต่อสัปดาห์ และควรกำหนดให้เรียนที่ละน้อยแต่กระจายไปตลอดสัปดาห์ สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ควรกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 15 คาบ (300 นาที) ต่อสัปดาห์และควรกำหนดให้เรียนทุกวัน

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษาและอัตราเวลาเรียน

ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม		ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้		ภาษาอังกฤษหลัก 1 – 4	
ป. 1	ป. 2	ป. 3	ป.4	ป.5	ป.6
6 คาบ/สัปดาห์ เริ่มเรียนภาคเรียนที่ 2 120 คาบ/ปี	6 คาบ/สัปดาห์ 240 คาบ / ปี	6 คาบ/สัปดาห์ 240 คาบ / ปี	6 คาบ/สัปดาห์ 240 คาบ / ปี	15คาบ/สัปดาห์ 600 คาบ / ปี	15 คาบ/สัปดาห์ 600 คาบ / ปี

หมายเหตุ 1 คาบ = 20 นาที

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารควบคู่กัน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีแนวหลักดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจัดการเรียนการสอนภาษาด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย ฝึกการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

2. จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟัง และการพูดในระดับเตรียมความพร้อมเพิ่มเติม การฝึกฝนการสื่อสารด้วยการอ่าน การเขียน และการสะกดคำในระดับอ่านออกเขียนได้ และฝึกฝนการส่งสารและรับสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียนในการเรียนภาษาอังกฤษระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

กระบวนการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

กระบวนการวัดและประเมินผลเน้นการวัดความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และการใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับสถานการณ์ วัดทั้งความสามารถในการสื่อสารและความรู้ทางภาษา ผลของการวัดและการประเมินจะนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่าง

ต่อเนื่อง ระดับเตรียมความพร้อม วัดและประเมินผลโดยเน้นการประเมินพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมและความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟังและการพูด ระดับอ่านออกเขียนได้ วัดและประเมินผลจากความสามารถในการใช้ภาษาในด้านความเข้าใจ การฟัง พูด อ่าน เขียน การสะกดคำ ส่วนระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น วัดความสามารถในการใช้ภาษา โดยประเมินให้ครบถ้วนทั้ง 3 ลักษณะ คือ ประเมินผลก่อนเรียน ประเมินผลระหว่างเรียน และประเมินผลภายหลังเรียน ประเมินทั้งภาคปฏิบัติ ภาคความรู้ และเจตคติ โดยเครื่องมือวัดและการประเมินผลที่หลากหลาย มีการวัดระดับมาตรฐานขั้นพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียน โดยใช้การทดสอบมาตรฐานความรู้ความสามารถ (Proficiency Test) สำหรับผู้จะสำเร็จการศึกษา

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

สื่อการเรียนการสอนภาษาที่ดีมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีคุณสมบัติเฉพาะที่สามารถนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจ สื่อเหล่านี้จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว นอกเหนือจากหนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู และแถบบันทึกเสียงประกอบบทเรียนแล้ว สื่อภาษาอังกฤษที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (Authentic Meterials) เช่น หนังสือพิมพ์ แบบฟอร์มต่าง ๆ จดหมาย แผ่นภาพ ป้ายโฆษณา และ อื่น ๆ นอกจากนี้สื่อของจริงที่พบเห็นรอบๆ ตัว ทั้งในและนอกห้องเรียนก็สามารถนำมาใช้สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากโรงเรียนมีความพร้อมก็อาจพิจารณาใช้สื่อที่เป็นเทคโนโลยีทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาษา วีดีทัศน์ ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) สื่อทางไกล และอื่น ๆ เป็นเครื่องช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถ ในการใช้ภาษาได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น อุปกรณ์และสื่อดังกล่าวนี้ผู้สอนสามารถเลือกใช้หรือสร้างขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเรียนการสอน สภาพห้องเรียน ระดับพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียน โดยจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับสื่อและพิจารณาเลือกใช้สื่อจนสามารถนำสื่อแต่ละชนิด มาประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา จะต้องเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน โดยยึดเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญ อันจะก่อให้เกิดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้อย่างแท้จริง

เนื้อหาของหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

แนวคิดที่สำคัญของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาเป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียน จัดแบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับเตรียมความพร้อม ระดับอ่านออกเขียนได้ และระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น ทั้ง 3 ระดับแบ่งวิชาเป็นกลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม (Preparatory English) จัดสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 2

2. ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ (Literacy English) จัดสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 3 – 4

3. ภาษาอังกฤษหลัก 1 – 4 (Fundamental English 1 – 4) จัดสอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ดังมีรายละเอียดดังนี้

ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม (Preparatory English)

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับเตรียมความพร้อม เป็นการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาตามแนวธรรมชาติ ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นความสามารถด้านการฟัง พูดเป็นเบื้องต้น โดยการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเล่นและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน โดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐานง่าย ๆ ในการเข้าสู่สังคม และการสื่อความ ตลอดจนเรียนรู้คำนามที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของที่อยู่ใกล้ตัว ในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป และคำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหวต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในระยะต้น และจัดกิจกรรมการเรียนทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร

2. เพื่อให้สามารถฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้

3. เพื่อให้สามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้ตามระดับภาษาที่เรียน

4. เพื่อให้สามารถออกเสียงตัวอักษร คำ และข้อความสั้น ๆ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ (Literacy English)

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับอ่านออกเขียนได้ เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้ระบบการเขียน และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่ฟัง – พูด ได้แล้ว ในระดับเตรียมความพร้อม ในระดับนี้ผู้เรียนจะเกิดความสามารถในการสื่อสาร ทั้งด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน เริ่มพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนรวมทั้งฝึกหัดคัดลายมือ และเขียนตอบคำถาม โดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐาน ในการเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมและในการสื่อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา เรียนรู้คำนามเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของที่พบเห็นในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป และคำกริยาแสดงลักษณะและอาการของสิ่งเหล่านี้ โดยขยายวงศัพท์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม ฝึกใช้หนังสือ พจนานุกรม ตลอดจนสื่อที่พบเห็นรอบ ๆ ตัว เป็นเครื่องช่วยในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

จุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างถูกต้องชัดเจน และเหมาะสมกับระดับที่เรียน

2. เพื่อให้สามารถฟัง พูด และสนทนาเป็นภาษาอังกฤษในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้

3. เพื่อให้สามารถอ่าน เขียนและสะกดคำที่เป็นอักษรตัวพิมพ์ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง

4. เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์

5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 2 รายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2539

ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม (Preparatory English)

จุดประสงค์และผลการเรียนรู้	เนื้อหาทางภาษา	แนวการจัดการเรียนการสอน
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม (ป. 1 – 2) มีจุดประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับบริบทการสื่อสาร 2. เพื่อให้สามารถฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ 3. เพื่อให้สามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้ตามระดับภาษาที่เรียน 4. เพื่อให้สามารถออกเสียงตัวอักษร คำและข้อความสั้น ๆ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง 5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	<u>โครงสร้างทางไวยากรณ์</u> เป็นประโยคสั้น ๆ ง่าย ๆ เกี่ยวกับการทักทาย กล่าวลา แนะนำตนเองแนะนำผู้อื่น พูดขอบคุณ ขอโทษ พูดแทรกอย่างสุภาพ พูดขออนุญาต ประโยคบอกเล่า ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคคำตอบสั้น ๆ <u>คลังคำ</u> เป็นคำไวยากรณ์ที่ปรากฏในโครงสร้างทางไวยากรณ์ในระดับนี้ เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียน เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียนซึ่งเป็นคำนาม สรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำอุทานต่าง ๆ จำนวนคำศัพท์ประมาณ 120 – 150 คำ ฯลฯ	เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จึงควรจัดการเรียนการสอนดังนี้ 1. เน้นการสื่อสารด้วยการฟังพูด 2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีบทบาทแสดงออก ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกแนะนำให้เป็นไปตามแผนที่จัดเตรียมไว้ 3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสุข สนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ 4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอนเช่น เพลง เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง การเล่านิทาน ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย 5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกโดยการกระตุ้นและเสริมแรงให้กำลังใจและไม่ตำหนิผู้เรียน

ตารางที่ 3 รายละเอียดเนื้อหาหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2539
ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ (Literacy English)

จุดประสงค์และผลการเรียนรู้	เนื้อหาทางภาษา	แนวการจัดการเรียนการสอน
การเรียนการสอนภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ (ป . 3 – 4)มีจุดประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่านและเขียนอย่างถูกต้องชัดเจนและเหมาะสมกับระดับที่เรียน 2. เพื่อให้สามารถฟัง พูด และสนทนาเป็นภาษาอังกฤษในสถานการณ์ง่าย ๆ ได้ 3. เพื่อให้สามารถอ่าน เขียนและสะกดคำที่เป็นอักษรตัวพิมพ์ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง 4. เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ 5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ	<u>โครงสร้างทางไวยากรณ์</u> เป็นประโยคสั้นๆ ง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้การทักทาย การกล่าวลา การแนะนำตนเอง การแนะนำผู้อื่น การขอบคุณ พูดขอโทษ พูดแทรกอย่างสุภาพ และพูดขออนุญาต <u>คลังคำ</u> เป็นคำไวยากรณ์ที่ปรากฏในโครงสร้างไวยากรณ์ในระดับนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ซึ่งเป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท และคำอุทาน ในวงคำศัพท์ประมาณ 240 – 300 คำนอกเหนือจากคำศัพท์ที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้วในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 รวมคำศัพท์ที่สะสมในระดับนี้ประมาณ 360 – 450 คำ ฯลฯ	เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์จึงควรจัดการเรียนการสอนดังนี้ 1. เน้นการสื่อสารด้วยการอ่านและเขียนเป็นพิเศษ 2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะนำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนที่จัดเตรียมไว้ 3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ให้ความสุขสนุกสนานเพื่อให่เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤ 4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอนเช่น เพลง เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์จริง การเล่านิทาน การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน การใช้ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย เป็นต้น 5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก โดยการกระตุ้นและเสริมแรง ให้กำลังใจ และไม่ตำหนิผู้เรียน

ปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน

ปัจจัยที่จะทำให้การสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องทราบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนคือ นักเรียนของเราด้วยว่าเป็นอย่างไร ขบวนการสอนในบางครั้งจะขึ้นอยู่กับผู้เรียน ซึ่งพอจะแบ่งได้ตามข้อต่อไปนี้คือ (สุไร พงษ์เจริญ, 2524)

1. อายุ
   - นักเรียนอายุยังน้อยพอที่จะเลียนแบบตามครูได้ง่ายหรือไม่
   - นักเรียนชอบเรียนภาษาด้วยการเล่นเกม และร้องเพลงบ้างหรือไม่
   - นักเรียนอายุมากเกินไปจนทำให้นิสัยของภาษาเดิมฝังแน่นจนเกินไปหรือไม่
   - นักเรียนอายุมากพอที่จะทำการวิเคราะห์ภาษาใหม่หรือไม่
2. ความสามารถ
   - ในชั้นเรียนนั้นนักเรียนมีความแตกต่างกันทางด้านภาษาหรือไม่
   - ครูสามารถที่จะให้นักเรียนเก่งช่วยได้หรือไม่
   - ครูจะช่วยนักเรียนที่เรียนอ่อนได้อย่างไร
   - ครูจะสอนฟังอย่างเดียวได้หรือไม่
   - ครูต้องการอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมช่วยหรือไม่
3. ความต้องการ
   - โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อไปประกอบอาชีพ เพื่อหางานทำ เพื่อต้องการศึกษาต่อ เพื่อต้องการใช้ในการติดต่อ ธุระกิจการงาน หรือเพื่อเดินทางท่องเที่ยว
   - เรียนเพื่อต้องการรู้ภาษาอังกฤษเพื่อเข้าใจวิชาต่าง ๆ ซึ่งสอนเป็นภาษาอังกฤษ
   - เรียนเพราะอยู่ในชุมชนหรือสังคมที่ใช้พูดภาษาอังกฤษ
4. ภาษาเดิมของผู้เรียน
   - ภาษาเดิมมีส่วนคล้ายคลึงกับภาษาอังกฤษหรือไม่ในเรื่องของเสียง โครงสร้าง และคำศัพท์
   - ลักษณะของระบบเสียงในภาษาเดิมเป็นอย่างไร
   - เสียงเหล่านั้นต่างกับภาษาอังกฤษอย่างไร

- สิ่งใดที่ภาษาใช้เพื่อแสดงความหมาย เช่น ระดับเสียงสูงต่ำ การเรียงคำ วิภัติปัจจัย เป็นต้น

- ภาษาเขียนเป็นอย่างไร (ใช้ตัวอักษรหรือรูปภาพ)

- ขนบธรรมเนียมประเพณีสะท้อนถึงภาษาอย่างไร

- สิ่งเหล่านี้มีพื้นฐานมาจาก เพศ อายุ และสถานะทางสังคมอย่างไร

5. ประสบการณ์อื่น ๆ ทางภาษา

- เคยเรียนภาษาต่างประเทศมาก่อนหรือไม่

- เคยรู้ภาษาอังกฤษมามากน้อยเพียงใด

- เคยเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่คาดว่ามีการเรียนการสอนที่ครูเคยสอนและคุ้นเคยหรือไม่

คำถามต่าง ๆ เหล่านี้และอีกหลาย ๆ คำถาม จะช่วยให้ครูหาคำตอบเพื่อเตรียมบทเรียนได้เป็นอย่างดี บางคำถามเป็นที่ยอมรับว่าแก้ไม่ได้ เช่น อายุและความสามารถไม่สามารถจะแก้ไขได้ สำหรับผู้เรียนที่อายุยังน้อยและบางสภาพการอาจจะทำการทดสอบความสามารถทางภาษาที่จะแยกความสามารถของผู้เรียน การเรียนภาษาแม่ (โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางด้านภาษา) ถ้าทำการสอนในชุมชนที่ใช้ภาษาอังกฤษ ย่อมเป็นสิ่งที่แน่นอนว่าผู้เรียนต้องการเรียนภาษาอังกฤษให้เร็วที่สุด เท่าที่จะเร็วได้ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมนั้น ถ้านักเรียนของเราเป็นผู้ใหญ่และไม่ได้อยู่ในชุมชนนั้น ครูจะต้องทราบว่าความต้องการในการเรียนภาษาเพื่ออะไรแทนที่จะศึกษาถึงภาษาเดิมของนักเรียนโดย

1. ตรวจดูถึงผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษรวมถึงวิชาอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ)

2. ถามผู้ที่ใช้ภาษานั้น (ครูอื่น ๆ ถ้าทำได้)ถึงเรื่องของคำและหน้าที่ของคำในภาษานั้น ๆ สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของครูสอนภาษาอังกฤษคือจัดเตรียมแผนภูมิของพยัญชนะและสระของภาษานั้น ๆ ตลอดจนลักษณะของเสียง โครงสร้างและคำศัพท์เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาอังกฤษ

แนวการสอนภาษา (Language Approaches)

แนวการสอนภาษาในศตวรรษที่ 20 นี้อาจแบ่งออกได้ดังนี้คือ (อิสรา สาระงาม, 2529, หน้า 34)

1. แนวการสอนแบบเน้นหลักไวยากรณ์ (Traditional Approach) เป็นแนวการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนจดจำกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ต่าง ๆ ที่ครูให้ ซึ่งแนวทางการสอนนี้ทำให้เกิดวิธีการสอนแบบแปล (Grammar Translation method) ขึ้นมา

2. แนวการสอนแบบเน้นการฝึกโครงสร้างประโยค (Structural Approach) เป็นแนวการสอนที่เชื่อว่า ภาษาที่แท้จริงคือภาษาพูด ดังนั้นในการสอนภาษาใดก็ตาม จะต้องดำเนินการสอนให้เป็นธรรมชาติการเรียนภาษาของมนุษย์ นั่นคือต้องเริ่มจากภาษาพูด (ทักษะการฟัง พูด) ก่อนภาษาเขียน (ทักษะการอ่าน เขียน) แนวการสอนนี้จึงเน้นการฝึกปากเปล่าแบบสร้างต่าง ๆ ที่เรียกว่าฝึกกระสวนประโยค (Pattern Practice) มาก แนวการสอนนี้ต้องอาศัยความรู้ทางภาษาศาสตร์มาช่วยโดยเฉพาะด้านการออกเสียง นักภาษาศาสตร์ที่บุกเบิกแนวการสอนนี้คือ Charles C Fries ซึ่งแนวทางการสอนนี้ทำให้เกิดวิธีการสอนแบบของทหาร (Mim mem Method) และวิธีสอนแบบฟังพูด (Audio – lingual Method) ขึ้น

3. แนวการสอนแบบกระตุ้นการรับรู้ความคิดของผู้เรียน (Cognitive Code Approach) เป็นแนวการสอนที่อาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนที่เน้นการศึกษากระบวนการรับรู้ซึ่งเกิดขึ้นในสมองของผู้เรียนรวมทั้งศึกษาการเรียนรู้ภาษาในลักษณะที่เป็นพฤติกรรม โดยกระบวนการภายในสมองซึ่งเรียกว่า Cognitive Process หรือ creative activity ไม่ใช่เป็นเรื่องของการวางเงื่อนไขหรือการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า แนวการสอนนี้ทำให้เกิดการสอนโดยใช้สถานการณ์ (Situational Teaching) ขึ้น

4. แนวการสอนแบบเน้นการสื่อความหมาย (Communicative Approach) เป็นแนวการสอนที่มีลักษณะคล้ายกับแนวการสอนแบบกระตุ้นความคิดของผู้เรียน ต่างกันที่ว่าแนวการสอนแบบเน้นการสื่อความหมายนี้เน้นหน้าที่ (Function) ของโครงสร้างของประโยคเพื่อประโยชน์ในการสื่อความหมายมากกว่าเน้นรูปแบบ (Form) ของภาษาเหมือนแนวการสอนแบบกระตุ้นความคิด ซึ่งแนวการสอนแบบนี้อาจเรียกอีกอย่างได้ว่าเป็นแนวการสอนโดยอาศัยทฤษฎีโนชั่นนอล (Notional Function Approach)

5. แนวการสอนแบบเน้นประสบการณ์ตรง (Encounter Approach) แนวการสอนนี้เกิดขึ้นจากแนวความคิดที่ว่า การเรียนภาษาจะเรียนได้ดีหากผู้เรียนมีโอกาสได้คลุกคลีกับเจ้าของภาษา และให้ผู้เรียนมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษานั้นในชีวิตประจำวันของตน แนวคิดนี้ก่อให้เกิดวิธีสอนแบบธรรมชาติ (Natural Method) สำหรับผู้เรียนภาษาที่ 2 ขึ้นมา ซึ่งวิธีการสอนนี้ยังเป็นที่นิยมของบุคคลหลายกลุ่มในปัจจุบัน

6. แนวการสอนแบบผสม (Eclectic Approach) แนวการสอนนี้เกิดขึ้นจากการนำเอาแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วผสมเข้าด้วยกัน เช่นนำแนวการสอนแบบเน้นหลักไวยากรณ์และแนวการสอนแบบเน้นการสื่อความหมายเข้าด้วยกัน ทำให้เกิดวิธีการสอนแบบครูเงียบ (The Silent Way) วิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (The Counseling Learning Community Language Learning) และวิธีการสอนแบบแนะแนวทาง (The Suggestopoccdia) เป็นต้น

นอกจากแนวการสอนที่กล่าวมาแล้วนี้ยังมีนักภาษาศาสตร์ และนักการศึกษาหลายคนที่สนับสนุนบางส่วนของแต่ละแนวการสอนแตกต่างกันไป และได้พยายามนำข้อดีของแต่ละแนวมาใช้ในการศึกษาทดลองหาวิธีสอนภาษาต่างประเทศอยู่เสมอ

แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน

เป็นแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร และสื่อความหมายได้ถูกต้องเป็นหลัก ดังนั้นจึงไม่เน้นมากในทางไวยากรณ์ เช่นการเรียนการสอนเมื่อสมัย 10 ปีก่อน นอกจากนี้ยังเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอน ดวงเดือน แสงชัย (2533, หน้า 7-8) กล่าวว่า ครูจะลดบทบาทลงจากการพูดคนเดียวตลอดชั่วโมงมาเป็นพูดเท่าที่จำเป็น และเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกพูดให้มากที่สุด เช่นครูจะพูดประมาณ 20 % และเปิดโอกาสให้นักเรียนพูดประมาณ 80 % เป็นต้น ในการฝึกก็ใช้กิจกรรมต่างๆ หลากหลายชนิดเข้ามาช่วยดำเนินการสอน จะเน้นกิจกรรมกลุ่มมาก และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกมากขึ้น แทนที่ทุกคนจะต้องมาฝึกกับครูคนเดียวเช่นแต่ก่อน กิจกรรมกลุ่มเช่นนี้จะทำให้ห้องเรียน ที่มีนักเรียนมาก ๆ แต่มีครูคนเดียว สามารถฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ได้ทั่วถึงกว่าการสอนแบบเดิมที่มีครูเป็นศูนย์กลางของห้อง มีหน้าที่สั่งและบัญชาการในทุก ๆ เรื่องอยู่ตลอดเวลา กิจกรรมกลุ่มจะช่วยให้เด็กที่ไม่เก่งหรือขี้อาย กล้าพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น เพราะเขาได้ฝึกพูดกับเพื่อน แม้พูดผิดบ้างก็ไม่เกิดความว่าจะถูกดุถูกว่าเหมือนพูดกับครู สำหรับในเรื่องการฝึกเด็กให้กล้าพูดนี้ครูควรให้กำลังใจ เช่น กล่าวชมเชยเมื่อเด็กพูดได้แม้จะไม่ต้องสมบูรณ์แบบนัก ครูไม่ควรพูดหรือดุว่าขัดจังหวะขณะเด็กกำลังพูด เพราะเด็กจะหมดความมั่นใจจนไม่กล้าพูดอีก ควรรอให้เด็กพูดจนจบ แล้วจึงให้พูดใหม่ ถ้าหากครูให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันที่พูดเก่งช่วยฝึกให้คนที่ไม่เก่ง นักเรียนจะพอใจและสบายใจกล้าที่จะพูดมากขึ้นกว่าเดิมที่ฝึกกับครู

การสอนทุก ๆ แบบถ้าครูผู้สอนมีความพร้อม คือ มีความสามารถในการสอน มีความรู้ในเนื้อหาแม่นยำ ถ่ายทอดเป็น รู้หลักจิตวิทยาในการสอนเด็ก รู้จักการย่อยเนื้อหาที่

ยาก ๆ ให้กลายเป็นง่าย ครูเช่นนี้นับว่าประสบผลสำเร็จไปเกือบครึ่งหนึ่งแล้ว ก่อนจะเริ่มสอนเสียอีก เพราะตัวครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะบันดาลให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างไร ส่วนปัจจัยอื่น ๆ นั้น เป็นเพียงส่วนประกอบที่ไม่มีความสำคัญเทียบเท่า ครูที่มีความสามารถจะค่อย ๆ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียนให้ค่อย ๆ หันเห เข้ามาในแนวทางที่ตนต้องการ ครูที่ดีจะเป็นผู้ช่วยให้ทุก ๆ สิ่งดีขึ้นได้ แม้จะต้องใช้เวลาบ้างก็ตามในการสอนแบบ Communicative นี้ จึงต้องการครูที่มีความสามารถเป็นอย่างมาก

สำหรับข้อดีในการสอนแบบ Communicative เท่าที่พอจะมองเห็นได้ชัดเจนคือ

1. นักเรียนฟังข้อความเข้าใจ และสามารถพูดโต้ตอบได้อย่างคล่องแคล่วเป็นส่วนมาก ผิดจากการเรียนสมัยก่อนที่แม้จะเรียนภาษาอังกฤษ แล้วเป็น 10 ปี ก็ยังพูดไม่ได้

2. นักเรียนมีความกล้าที่จะพูดโดยไม่กระดากอาย เพราะได้ฝึกพูดมาตั้งแต่ชั้นเริ่มต้น ทำให้เกิดความเคยชิน

3. นักเรียนภูมิใจที่สามารถพูดภาษาต่างประเทศได้บ้าง แม้จะเพิ่งเรียนภาษาอังกฤษได้เพียงไม่กี่ชั่วโมง

4. ผู้ปกครองภูมิใจที่ได้ยินบุตรหลานพูดภาษาต่างประเทศได้ตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ อันเป็นสิ่งที่ตนไม่เคยได้ทำมาก่อนในสมัยเด็ก

5. นักเรียนได้ฝึกพูดกับเพื่อน ทำให้สามารถไปฝึกกันนอกเวลาเรียนได้ ไม่ต้องรอฝึกกับครูเฉพาะในชั่วโมงเรียนเท่านั้น

6. ทำให้นักเรียนรู้จักทำงานกลุ่ม การพึ่งพาอาศัยกัน เพิ่มความสามัคคี ไม่ทำอะไรที่ได้ประโยชน์เฉพาะตนเช่นแต่ก่อน ลดการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกลายเป็นพยายามช่วยกัน

7. นักเรียนลดความเบื่อหน่ายลงเพราะมีกิจกรรมที่หลากหลาย ไม่ต้องฝืนทนฟังครูพูดข้างเดียวเช่นแต่ก่อน ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น

8. ครูลดความเครียดลง เพราะการจัดกิจกรรมแม้จะเหนื่อยและเสียเวลาของครูแต่ก็ทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีชีวิตชีวาขึ้นกว่าแบบเก่ามาก

9. ทำให้ครูรู้จักค้นคว้า ปรับปรุงตนเอง พยายามคิดหากิจกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

10.ทำให้ครูรู้จักประยุกต์นำกิจกรรมกลุ่มมาใช้ ในการทำงานในกลุ่มของครูบ้าง

การสอนแบบ Communicative Approach นี้มีผู้กล่าวท้วงติงไว้บ้างเช่น

1. ผู้ปกครองที่เคยเรียนแบบไวยากรณ์ เกรงเด็กจะไม่แน่นในกฎไวยากรณ์

2. ผู้ปกครองเกรงเด็กจะไม่สามารถอ่านคำออกได้ โดยไม่ผันเสียงเพราะการสอนแบบ Communicative Approach นี้ให้นักเรียนพูดสนทนาเป็นประโยค ๆ ไปเลย

3. ผู้ปกครองเกิดความวิตกว่า ทำไมเรียนไป 3 – 4 ชั่วโมงแล้ว เด็กยังเขียน A – Z ไม่ได้ครบทุกตัว เพราะเข้าใจว่าในขั้นแรกของการสอนคือ การให้เด็กเขียน A – Z ให้ได้ก่อน ดังที่ตนเคยเรียนมาสมัยเด็ก

4. แม้เด็กจะพูดภาษาอังกฤษได้ แต่ผู้ปกครองก็ยังไม่แน่ใจว่าเด็กจะออกเสียงหรือสำเนียงถูกต้อง

5. ผู้ปกครองเกรงเด็กจะเขียนได้ช้า เพราะตอนแรก ๆ เด็กสามารถพูดบางประโยคได้ แต่ยังไม่สามารถเขียนประโยคได้ ผู้ปกครองไม่เข้าใจการสอนแบบใหม่นี้จะเน้นการฟังและการพูดก่อนการเขียนเพราะเป็นการฝึกที่ง่ายกว่า เป็นการเรียนแบบธรรมชาติ

6. นักเรียนในปัจจุบันลายมือไม่ค่อยสวยงามเหมือนเด็กสมัยก่อน เพราะการเรียนการสอนในปัจจุบันไม่ค่อยเน้นหรืออุทิศเวลาให้การฝึกลายมือมากนัก

7. การตระเตรียมฝึกหัดครูที่จะสอนวิชานี้ ยังไม่ค่อยพิถีพิถันทำให้ไม่ประสบผลดีเท่าที่ควร ผู้บริหารโรงเรียนบางคนยังคิดว่าเอาใครก็ได้ที่มีวุฒิทางครูมาสอน ความมักง่ายในเรื่องนี้จึงทำให้การสอนด้อยคุณภาพและส่งผลในทางลบไปถึงเด็ก

8. ครูที่สอนมานาน ๆ ไม่ได้รับโอกาสให้ไปรับการฟื้นฟูวิชาการ หรือฝึกอบรมเทคนิคใหม่ ๆ ซึ่งน่าจะได้ทำเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารเกรงจะเสียเวลา เสียประโยชน์หรือทำให้เกิดความยุ่งยากในการสอนครูจึงวนอยู่ในน้ำเน่าเช่นเดิม บางครั้งตัวครูเองอาจเป็นผู้ทำตัวเป็นอุปสรรคเสียเอง เช่นมีความเชื่อมั่นว่าตนเองเก่งอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องไปสนใจสิ่งใหม่ ๆ ยึดมั่นถือมั่นอยู่แต่วิธีเดิมของตนว่าดีที่สุด ดังนั้นผู้มีอาชีพครูจึงไม่ควรใจแคบควรจะเปิดใจให้กว้าง เพื่อพินิจพิจารณาสิ่งใหม่ ๆ แม้จะเป็นผู้สูงอายุแล้วก็ตาม ไม่ควรคิดว่าการยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เป็นการทำให้เสียหน้าหรือเป็นการลดความเก่งของตน

การสอนแบบใหม่นี้ครูต้องขยันเตรียมการสอน ขยันคิดกิจกรรม ต้องมีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบเป็นขั้นตอนและต้องเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อนำมาใช้ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นกว่าการสอนแบบเดิม จึงทำให้ครูบางท่านเห็นเป็นการเพิ่มภาระมากขึ้น ทำให้เหน็ดเหนื่อยกว่าการสอนแบบที่ไม่ต้องเตรียมอะไรมาก และอุปกรณ์ก็มีเพียงกระดานดำกับชอล์กเท่านั้น

กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนด้วย ความสนุกเพลิดเพลินที่ได้รับพร้อมกับการเรียนนั้นจะช่วยให้นักเรียนรู้สึกรักวิชาที่เรียน และในขณะเดียวกันจะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษมากขึ้น ถ้าเราเปรียบเทียบการสอนของครูสองคนโดยการให้ครูคนหนึ่งสอนภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาวิชา เน้นแต่การท่องกฎเกณฑ์หรือ.คำศัพท์ตลอดเวลาหนึ่งชั่วโมงเต็มที่สอน จะเห็นว่าบรรยากาศในการเรียนในห้องนั้นดูแห้งแล้ง น่าเบื่อหน่ายและมีแต่ความเครียด ใบหน้าของนักเรียนในห้องมีแต่ความเฉยเมย ปราศจากการยิ้มแย้มและเสียงหัวเราะ ในขณะเดียวกันที่ครูอีกคนสอนโดยหลังจากจบบทเรียนแล้ว ได้แบ่งเวลาท้ายชั่วโมงประมาณ 10 – 15 นาที จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ช่วยกันกระทำเช่นเล่นเกม ร้องเพลงหรือกิจกรรมอื่น ๆ บรรยากาศการเรียนของครูคนที่สองเต็มไปด้วยเสียงหัวเราะ สนุกสนานและความร่าเริงยินดีของนักเรียน ดูช่างเป็นบรรยากาศที่มีความเคลื่อนไหวและมีชีวิตชีวาเป็นอย่างยิ่ง

ประเภทต่าง ๆ ของกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ

อาจแบ่งกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. กิจกรรมที่จัดขึ้นในชั่วโมงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดประกอบการสอนในชั่วโมงนั้นโดยตรง ครูอาจจะจัดในตอนต้นชั่วโมง กลางชั่วโมง หรือตอนท้ายชั่วโมงก็ได้ เรียนได้ตามความเหมาะสม ตัวอย่างการจัดกิจกรรมในชั่วโมงเรียน เช่น เกม (Games) การเล่าเรื่อง (Stories) เพลงหรือโคลง (Songs or Poems)

2. กิจกรรมที่จัดนอกชั่วโมงเรียน หมายถึง กิจกรรมประเภทที่ต้องใช้ เวลานานและต้องใช้การเตรียมตัวมากกว่าปกติ กิจกรรมบางอย่างอาจต้องจัดต่อเนื่องกันตลอดทั้งภาคเรียน ตัวอย่างของกิจกรรมประเภทนี้ เช่น การจัดงานปาร์ตี้เนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ ตั้งชมรมภาษาอังกฤษ (English Club) การจัดมุมภาษาอังกฤษ และอื่น ๆ เป็นต้น

ทั้งสองกิจกรรมนี้ ต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความรู้แก่นักเรียนทั้งนั้น ในขณะเดียวกัน ก็ช่วยให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่นักเรียนด้วยเช่นกัน

การนำกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไปใช้ในห้องเรียน

การนำกิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีลักษณะตามที่กล่าวไว้ไปใช้ในห้องเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างยิ่ง วิลเลี่ยม ลิทเทอล์วูด (William Littlewood , 1983 : 17 – 18 อ้างใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539 , หน้า 52) ได้สรุปประโยชน์ของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาไว้ 4 ประการดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษาโดยรวม (Whole – Task Practice) การเรียนภาษาคล้ายการเรียนว่ายน้ำ คือต้องมีการฝึกทักษะย่อยและนำมาเป็นทักษะรวม คือมีโอกาสใช้ทักษะย่อยทั้งหมด

2. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ จุดมุ่งหมายสำคัญของผู้เรียนก็คือ การมีส่วนร่วมสื่อสารกับบุคคลอื่น ความสนใจของผู้เรียนจะคงอยู่เมื่อผู้เรียนสามารถมองเห็นว่าการเรียนภาษาในชั้นเรียนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสื่อสารกับผู้อื่น และยังสามารถช่วยให้การสื่อสารดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าภาษาเป็นสื่อในการสื่อสารมากกว่าเป็นเรื่องของระบบโครงสร้าง การใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นการเรียนที่มีประโยชน์

3. ช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน ซึ่งหลายอย่างในการเรียนนี้ที่ผู้สอนทราบดีว่าไม่ได้เกิดจาการสอนของผู้สอนเอง การเรียนรู้สิ่งเหล่านี้จะทำได้โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างเป็นธรรมชาติจริง ๆ เท่านั้น

4. สามารถสร้างบริบทที่จะช่วยเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมเพื่อการสื่อสารจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนด้วย ความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกัน และช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนได้ใช้ความสามารถในการเรียนได้อย่างเต็มที่

การเรียนรู้ภาษา

S . Krashen (1978 อ้างใน อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539, หน้า 31) ได้จำแนกวิธีการเรียนรู้ภาษาเป็น 2 ประเภทคือ

1. การเรียนรู้ภาษาอย่างเป็นทางการ หมายถึง การเรียนที่มีการตระเตรียม และก้าวหน้าเป็นขั้นเป็นตอน บทเรียน แบบฝึกหัด และการสอน จัดเป็นข้อมูลป้อนให้ผู้เรียน (Input)ซึ่งผู้เรียนรับรู้ จดจำ ลืมเลือน และต้องฝึกฝนใหม่ สิ่งที่ผู้เรียนรับไว้ได้ (Intake) จะมี

ขนาด ปริมาณ และคุณภาพแตกต่างหรือคล้ายคลึงกับข้อมูลที่ป้อนให้ตามแต่ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ความสามารถ เชาว์ปัญญา ความถนัดของผู้เรียน และปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ หมายถึง วิธีการเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนซึมซับภาษาไว้ได้เองโดยไม่ต้องใช้การสอนอย่างเป็นทางการ แต่อาศัยการจัดระบบและเรียบเรียงข้อมูลต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมให้เพียงพอต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความรู้ความสามารถเหล่านี้จะถูกบรรจุไว้ในความจำระยะยาว เพื่อการนำออกใช้ต่อไป

การเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ จะไม่กำหนดวิธีการเรียนภาษา โดยยึดทฤษฎีทางจิตวิทยาด้านการเรียนรู้ภาษาวิธีใดวิธีหนึ่งแต่ประการเดียว เพราะเชื่อว่าผู้เรียนอาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาได้โดยเหตุผลที่ว่า ถ้าผู้เรียนยึดวิธีเรียนแบบเป็นทางการแต่ถ่ายเดียว ความถนัดที่มีอยู่ตามธรรมชาติก็จะถูกเก็บกดไว้ไม่ได้นำมาใช้ ในทางตรงกันข้ามถ้าจะให้ผู้เรียนซึมซับข้อมูลต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อมเอาเอง โดยไม่มีการจัดระบบไว้ให้ อาจทำให้ผู้เรียนไขว้เขวหลงทางได้ ในทางปฏิบัติเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ชั้นเรียนภาษามักใช้การเรียนการสอนตามแบบทางการ แต่พยายามให้ผู้เรียนเกิดความไม่ประหม่า มีความกล้าฝึกภาษา และจัดให้มีสถานการณ์จำลองสภาพการใช้ภาษาในชีวิตประจำจริงมาใช้ในชั้นเรียนด้วย

ชนิดของภาษา

ภาษาสามารถจัดจำแนกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ได้ 3 ชนิดคือ

1. ภาษาแรก
2. ภาษาที่สอง
3. ภาษาต่างประเทศ

1. **ภาษาแรก** หมายถึง ภาษาที่เด็กพูดได้เป็นภาษาแรก เพราะเป็นภาษาที่พ่อแม่พูดหรือผู้ที่เลี้ยงดูใช้ในครอบครัว เช่น ภาษาแรกของคนไทยทางภาคใต้อาจจะเป็นภาษายาวี หรือเด็กไทยที่ชาวอังกฤษรับไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ตั้งแต่แรกเกิดและเจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อมที่ผู้คนใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักก็จะมีภาษาแรกคือภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. **ภาษาที่สอง** หมายถึง ภาษาอื่นที่ผู้เรียนเรียนไปเพื่อใช้รองจากภาษาแรก ภาษาที่สองอาจเป็นภาษาราชการหรือภาษาที่ใช้สื่อสารในการเรียนการสอนในโรงเรียน ในประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ หรือในประเทศที่มีภาษาถิ่นใช้มากมายจนจำเป็นต้องกำหนดภาษากลางขึ้นมาเพื่อใช้ในการสื่อสารกันระหว่างกลุ่มชนในประเทศนั้น เช่น ประเทศอินเดียกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง นอกจากนี้เด็กที่เกิดและเติบโตในประเทศหนึ่งจนได้เรียนรู้ภาษาแรกได้แล้ว ย้ายไปอยู่อย่างถาวรในอีกประเทศหนึ่งจะเรียนภาษาในประเทศใหม่เป็นภาษาที่สอง เป็นต้น

3. **ภาษาต่างประเทศ** หมายถึง ภาษาที่ผู้เรียนเรียนเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารกับผู้ที่ใช้ภาษานั้นทั้งนี้ อาจเพื่อจุดมุ่งหมายในการแสวงหาความรู้ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเหตุผลทางการเมือง หรือการค้า ฯลฯ เช่นคนไทยเรียนภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น หรือ จีน เป็นภาษาต่างประเทศ เป็นต้น การเรียนภาษาต่างประเทศนี้อาจเริ่มเรียนได้ตั้งแต่ผู้เรียนยังอยู่ในวัยเรียน โดยเรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนในระดับประถม มัธยม และระดับอุดมศึกษา หรืออาจจะเริ่มเรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่เพราะมีความประสงค์ใคร่รู้ภาษานั้นก็ได้

การเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, หน้า 5 –9)

ถึงแม้ว่าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะมีการค้นคว้าวิจัยมากมายเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ แต่ก็ยังไม่มีผู้ใดสามารถทราบได้อย่างชัดเจนว่ามนุษย์เรียนภาษาหรือพัฒนาภาษาขึ้นมาได้อย่างไร เพียงแต่สามารถหาเหตุผลมาอธิบายได้อย่างสมจริงว่าความสามารถในการเรียนรู้ภาษาเป็นคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์เท่านั้น อย่างไรก็ตามได้มีแนวคิดและทฤษฎีมากมายที่สร้างขึ้นมาเพื่อพยายามตอบคำถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ ซึ่งในที่นี้จะแยกออกเป็น 2 หัวข้อคือ

1. การเรียนรู้ภาษาแรก
2. การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ

1. การเรียนรู้ภาษาแรก

แนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาแรกมีอยู่สองแนวความคิดใหญ่ ๆ คือ แนวความคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) และแนวความคิดของกลุ่มพุทธนิยม (Cognitivism) กลุ่มพฤติกรรมนิยม มีความเชื่อในเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง กลุ่มนี้มี

Skinner เป็นผู้นำเชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์รวมถึงการเรียนรู้ทางภาษาเป็นการสร้างสมนิสัย ซึ่งเกิดจากการฝึกโดยใช้สิ่งตอบสนองด้วยแรงเสริมหรือรางวัล นักพฤติกรรมนิยมอาศัยการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของสัตว์ เช่น หนู และนก มาเทียบโยงกับการเรียนรู้ของมนุษย์ตามทฤษฎีนี้เด็กเริ่มเรียนภาษาโดยอาศัยพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นผู้ให้ข้อมูล เด็กเริ่มเรียนจากการเลียนแบบเสียงเป็นคำ ๆ เมื่อเด็กได้ยินเสียงใดซ้ำ ๆ ซาก ๆ เด็กจะจำและพยายามเลียนแบบเสียงนั้นให้เหมือน เมื่อเด็กได้รับแรงเสริมหรือรางวัล เช่นการยิ้มหรือคำชมเชยจากผู้ใหญ่ เด็กก็จะพยายามทำเสียงนั้นบ่อยขึ้นจนเป็นนิสัย หากเด็กเลียนเสียงผิดผู้เลี้ยงดูก็จะพยายามแก้ไขและให้เด็กฝึกใหม่ ในด้านความหมาย เด็กเรียนรู้ความหมายโดยอาศัยความจำเชื่อมโยงระหว่างคำกับวัตถุ เช่นทุกครั้งที่แม่ให้ดื่มน้ำ แม่จะพูดคำว่าน้ำซ้ำ ๆ พร้อมทั้งชี้ไปที่ขวดน้ำด้วย การกระทำเช่นนี้ทำให้เด็กมีภาพของวัตถุควบคู่ไปกับคำในความคิด ในด้านประโยค เด็กสังเกตรูปประโยคที่ผู้ใหญ่ใช้ว่ามีการจัดเรียงคำกันอย่างไร แล้วหาข้อสรุปแบบของประโยคด้วยตนเองจากข้อมูลที่ได้รับจากผู้ใหญ่ เช่น รูปแบบการเรียงคำประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม เป็นต้น หากข้อสรุปของเด็กไม่ถูกต้อง เด็กจะรู้ได้จากการตอบสนองของผู้ใหญ่ และเด็กจะพยายามดัดแปลงแก้ไขให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

ส่วนแนวความคิดของกลุ่มพุทธนิยมนั้นเป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นเพราะมีผู้ไม่เห็นด้วยกับการอธิบายการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม แนวความคิดของกลุ่มพุทธนิยมนี้มี Chomsky เป็นผู้นำในระยะแรก ซึ่ง Chomsky ไม่เห็นด้วยกับ Skinner ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นการสร้างสมนิสัย จากการวางเงื่อนไขการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก Chomsky เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของคนมีความซับซ้อนยิ่งกว่านั้นมากนัก เพราะเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมองของมนุษย์ อันเกิดจากความรู้ ความเข้าใจ และการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน ภาษาไม่ใช่พฤติกรรมที่เห็นได้จากภายนอกเท่านั้น Chomsky เชื่อว่าระบบสมองของมนุษย์มีกลไกในการเรียนรู้ภาษา (Language Acquisition Device) ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด เมื่อเด็กได้รับข้อมูลทางภาษาเบื้องต้น (ถ้อยคำที่คนในสังคมรอบตัวเด็กใช้) กลไกนี้จะสามารถวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลที่ได้มาแล้วจึงสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมา การกระทำเช่นนี้ทำให้เด็กมีความรู้ในภาษา นั่นคือความรู้ในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ (Linguistic Competence) ที่มีอยู่ในภาษา ซึ่งทำให้เด็กสามารถฟังภาษาเข้าใจและสามารถพูดได้ แนวความคิดนี้ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าทำไมเด็กจึงเข้าใจและใช้ภาษาได้อย่างกว้างขวางและไม่มีขอบเขตจำกัดเมื่อเรียนรู้ภาษาถึงขั้นที่ใช้การได้แล้ว ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลที่ได้รับจากผู้ใหญ่ใน

ระยะเริ่มต้นนั้นมีจำกัด ประโยคใหม่ ๆ ที่เด็กสร้างหรือเข้าใจนั้นอาจเป็นประโยคซึ่งเด็กไม่เคยได้ยินจากผู้ใหญ่มาก่อนเลย ดังนั้น Chomsky จึงเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ต้องไม่ได้เกิดจากสิ่งเร้า ปฏิกิริยาโต้ตอบ และความจำเชื่อมโยงตามความเข้าใจของกลุ่มพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีของ Chomsky เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในช่วงคริสตทศวรรษ 1960 แต่ในช่วงเริ่มต้น ทศวรรษ 1970 ได้มีผู้ที่มีความเห็นขัดแย้งกับ Chomsky ในหลาย ๆ ด้านและได้มีการพยายามให้มีการปรับปรุงแนวคิดของ Chomsky เกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์เพิ่มขึ้น เป็นต้นว่า ลักษณะที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิด ซึ่งทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่นนั้นคือความสามารถของสมองในด้านการเรียนรู้หรือพัฒนาภาษา (language capacity) ไม่ใช่กลไกในการเรียนภาษาตามที่ Chomsky ได้เสนอไว้ และมนุษย์ไม่ได้มีเฉพาะความรู้ในกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ของภาษาเท่านั้น แต่ยังมีความรู้ในการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ อีกด้วย (Communicative Competence) (Hymes 1970, อ้างใน อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, หน้า 8) นอกจากนี้เด็กจะไม่สามารถเรียนรู้ภาษาแม่ของตนได้เลยถ้าขาดปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับบุคคลรอบ ๆ ตัว ถึงแม้ว่าจะมีความสามารถในการเรียนรู้ในสมองก็ตาม (Halliday 1975, อ้างใน อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, หน้า 8)

2. **การเรียนรู้ภาษาที่สอง/ ภาษาต่างประเทศ**

การเรียนรู้ภาษาแรกนั้นจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติกับเด็กทุกคน หากเด็กคนนั้นไม่มีความบกพร่องทางร่างกายและสมองและหากเด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบัคคลรอบข้างได้ แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดขึ้นง่ายดายกับทุกคนเหมือนการเรียนภาษาแรก ถึงแม้ว่าการเรียนในบางครั้งจะมีช่วงเวลาการเรียนมากกว่ากันก็ตาม คนบางคนอาจประสบผลสำเร็จการเรียนภาษาที่สองมากกว่าคนอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีปัจจัยหลาย ๆ อย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เช่น อายุ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในทางวิชาการว่า คนอายุน้อยสามารถเรียนภาษาได้ดีกว่าคนอายุมาก นอกจากนี้บุคลิกของแต่ละคนก็มีส่วนในการเรียนภาษาที่สอง คนที่มีความมั่นใจในตัวเองสูงจะเรียนภาษาได้ดีเพราะมีความกล้าที่จะใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิด (Dulay , Burt และKrashen 1982 , อ้างใน อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, หน้า 8) ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาที่สองให้ใกล้เคียงกับการเรียนภาษาแรกให้มากที่สุด ทั้งนี้สุดแล้วแต่ว่าในยุคนั้น หรือชุมชนกลุ่มนั้น

มีแนวความคิดในเรื่องการเรียนรู้ภาษาแรกของเด็กอย่างไร การเรียนภาษาที่สองมีหลายรูปแบบ เท่าที่พอจะประมวลได้เช่น ให้ผู้เรียนไปเรียนในประเทศเจ้าของภาษาขณะยังเยาว์วัยหรือให้เจ้าของภาษเป็นผู้สอนให้ผู้เรียนขณะยังเยาว์วัยในประเทศของผู้เรียน เรียนภาษาโดยใช้ภาษานั้นเป็นสื่อในการเรียนวิชาอื่นด้วย เช่น เรียนประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ฯลฯ ด้วยภาษาอังกฤษ เรียนโดยวิธีการแปล เรียนโดยวิธีการเลียนแบบหรือพูดตามผู้สอนเพื่อที่จะได้จำและสร้างความเคยชินในภาษาใหม่ตามแนวความคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม หรือเรียนโดยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลในภาษาที่จะเรียนมาก ๆ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสคลุกคลีกับภาษาที่จะเรียนและจะได้สามารถวิเคราะห์และสร้างกฎเกณฑ์ของภาษานั้นขึ้นมาตามแนวความคิดของกลุ่มพุทธนิยม

วิธีการเรียนรู้ภาษา (Learning Mode)

วิธีการเรียนรู้ภาษา มีความสัมพันธ์กับวิธีการป้อนข้อมูลภาษาหรือวิธีสอน (Mode of presentation) วิธีการเรียนรู้ภาษาแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่ใช้เสียง (Auditory mode) และประเภทที่ใช้การอ่านและการดู (Visual Mode) มีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิทยุเป็นสื่อในการเรียนการสอนและสรุปว่าถ้าเนื้อหาที่สอนเป็นการพูดที่ใช้ถ้อยคำสลับซับซ้อนการสอนแบบที่ผู้เรียนได้เห็นหน้าผู้พูดจะดีกว่าการที่ผู้เรียนได้ฟังแต่เสียงเท่านั้น

การเลือกวิธีการเสนอเนื้อหาในการเรียนการสอน ควรจะเป็นไปตามองค์ประกอบหลายประการ คือ ระดับของการเรียนรู้ ลักษณะเนื้อหาวิชา ความสามารถ วุฒิภาวะ และการเลือกวิธีเรียนตามความถนัดหรือความชอบ (Modality Preference) ของผู้เรียนเอง (GUPTA AND STERN, 1969 ; BURSTALL , 1978 อ้างใน อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539, หน้า 45)

ความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการสอนภาษาอังกฤษ

ครูสอนภาษาอังกฤษจะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิชาต่าง ๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และจะช่วยให้ครูสามารถเข้าใจและนำความรู้ทางด้านวิชาการเหล่านี้มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษซึ่ง ได้แก่

1. วิชาภาษาศาสตร์ (Linguistics) วิชานี้เกี่ยวข้องกับทางด้าน

ก. วิชาภาษาศาสตร์ในด้านที่เกี่ยวกับไวยากรณ์ ซึ่งวิชานี้เกี่ยวข้องกับการสอนภาษามากที่สุด เพราะเป็นวิชาที่เกี่ยวกับภาษาโดยตรง ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ในรูปของประโยค คำ หน้าที่ ที่มา และความหมาย

ข. วิชาสังคมภาษาศาสตร์ วิชานี้กล่าวถึงสังคมที่มนุษย์อยู่รวมกันมีการสื่อความหมายกันด้วยภาษา ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และภาษาของคนที่อยู่ในชุมชนนั้น ๆ เพราะภาษาเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่และลักษณะของสังคมนั้น

ค. วิชาจิตภาษาศาสตร์ ซึ่งกล่าวถึง

1. บุคลิกภาพของบุคคลแต่ละคนมุ่งถึงความสามารถในการใช้ภาษา

2. ประสบการณ์ต่าง ๆ ทางภาษาที่เพิ่มขึ้นสามารถจะเปลี่ยนบุคลิกของคนได้

3. ภาษาและแนวความคิดมีผลต่อกัน การเรียนภาษาต้องอาศัยทั้งการเรียนรู้ทางสมองและความคิด การเรียนภาษานั้นเป็นการรับรู้ รูปแบบของเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ โดยการศึกษารูปแบบเหล่านี้ทั้งหมด

4. พฤติกรรม ทางภาษาของแต่ละคนขึ้นอยู่กับ

ก. ความสามารถภายใน เช่น ความถนัด โครงสร้างทางบุคลิก

ข. อิทธิพลภายนอก มีผลต่อพฤติกรรมทางภาษาเช่น สภาพสังคมในบ้านและนอกบ้าน การประกอบอาชีพ เพื่อนฝูง

ค. ความสามารถของแต่ละบุคคล ในการผสมผสานความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ

2. วิชาจิตวิทยา (Psychology) ให้ความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาคือ

1. การเรียนรู้นั้นจะเกิดขึ้นได้เมื่อสิ่งที่ตนเรียนสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ความต้องการ และประสบการณ์

2. การสอนเนื้อหาใหม่นั้นควรสอนตั้งแต่ง่ายไปหายากตามลำดับ

3. การฝึกและการทำซ้ำ ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความจำ ความแม่นยำ และคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

4. การฝึกซ้ำ ๆ นั้นจะต้องเว้นช่วงในการฝึกให้พอดี ควรมีการทบทวนด้วย

5. ในขณะทำการสอน ควรแสดงการยอมรับ ข้อถูกต้องและข้อผิดพลาดของนักเรียนโดยจะต้องบอกทันที อาจจะด้วยอาการ ท่าทาง หรือคำพูด

6. การเรียนรู้จะเกิดได้เร็วขึ้น ถ้าสิ่งที่เรียนมีความหมายในด้านวัฒนธรรม หรือสภาพทางสังคม การสร้างบทเรียนที่มีประโยชน์มีความหมายและนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ นักเรียนจะเรียนได้เร็วและจำได้ดี

7. ครูควรให้ผู้เรียนได้รู้ถึงลำดับของทักษะทางภาษาว่าสิ่งใดเกิดขึ้นก่อนหลัง (ฟัง พูด อ่าน เขียน)

8. ความสามารถในการเรียนภาษาจะแสดงให้ทราบว่านักเรียนควรเรียนภาษาในขั้นสูงต่อไปหรือไม่

9. ในการสอนจากสิ่งที่ไม่ซับซ้อน จากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ยังไม่รู้

10. ครูควรทราบถึงความสามารถและความแตกต่างของแต่ละบุคคลว่าแต่ละคนจะเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน และมีวิธีการเรียนแต่ละคนต่างกันไป

11. การใช้อุปกรณ์ในการสอนช่วยประกอบการสอนและการอธิบายจะทำให้เกิดการเรียนรู้ดียิ่งขึ้น

12. การสร้างสถานการณ์ ในการสอนจะทำให้บทเรียนมีความหมายและนักเรียนจะจำบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

13. การสอนคำ หรือความหมายของคำควรให้ความหมายที่อยู่ในรูปของประโยค จะทำให้เข้าใจความหมายดียิ่งขึ้น

14. การสอนเนื้อหาไวยากรณ์ใหม่ควรยกตัวอย่างจากเรื่องที่เคยเรียน และเคยพบมาแล้ว

15. ไม่ควรทำบทเรียนให้ยากจนเกินไป เพื่อผู้เรียนจะได้เกิดความสนใจ เกิดความสำเร็จ มีมานะพยายามต่อไปซึ่งเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้

16. การสร้างบทเรียนในเนื้อหาสัมพันธ์กันตลอด และทำให้ไม่น่าเบื่อ

17. ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในการชี้แนวทางและแนะนำ ควรจะเป็นที่กระตือรือร้น และมีอารมณ์คล้อยตามบทเรียน ซึ่งจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

3. **วิชามานุษยวิทยา** (Anthropologists)

จากผลการศึกษาค้นคว้าของนักมานุษยวิทยาได้เน้นว่า ภาษาเป็นสิ่งที่แสดงถึงลักษณะทางวัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนนั้น นอกจากนี้คำและแบบของภาษาจะแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ของผู้พูด มีสิ่งหนึ่งที่สนับสนุนข้อความนี้ คือ การแปลเป็นศิลป์ซึ่งไม่เพียงแต่อาศัยความรู้ทางภาษาอังกฤษอย่างดีเท่านั้น ยังต้องอาศัยความรู้ทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของภาษาอังกฤษและภาษาของผู้แปลเป็นอย่างดี

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับแต่มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมา พอจะได้รวมปัญหาไว้ได้ดังนี้คือ (ทิพวัลย์ มาแสง, 2521, หน้า 4-5)

1. ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวครู
2. ปัญหาที่เกี่ยวกับนักเรียน
3. ปัญหาที่เกี่ยวกับตำราเรียน
4. ปัญหาที่เกี่ยวกับวิธีสอนและการบริหารงาน
5. ปัญหาที่เกี่ยวกับการขาดความร่วมมือในการเรียนการสอนของแต่ละระดับ

1. **ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวครู** ครูที่สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนต่าง ๆ แบ่งได้เป็น
   1) ครูที่ได้รับการฝึกมาเป็นอย่างดีและมีประสบการณ์พอสมควร
   2) ครูที่ไม่เคยได้รับการฝึกฝนและไม่มีประสบการณ์
   3) ครูฝึกสอน

- ครูในข้อ 1 ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างชาติ มักจะขาดแคลน มีน้อยมากไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งครูที่สอนภาษาอังกฤษควรได้รับการฝึกฝนอย่างดีพอ แต่ในประเทศของเรายังไม่มีทุนสนับสนุนมากนัก นอกเสียจากในเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งครูส่วนมากมีจำนวนมากกว่าโรงเรียนในเมืองเล็ก ๆ

- ครูในข้อ 2 สืบเนื่องจากความขาดแคลนครูในข้อ 1 ทางรัฐบาลและผู้บริหารหวังว่าอย่างน้อยครูที่ได้ปริญญาทางภาษาอังกฤษคงจะช่วยแก้ไขปัญหานี้ไปได้บ้าง แต่ไม่เป็นไปเช่นนั้น เพราะครูที่จบทางสาขาอื่นที่สอนก็มีความรู้ในทักษะภาษาอังกฤษน้อยมาก

- ครูในข้อ 3 เมื่อเกิดปัญหาขึ้น วิธีหนึ่งที่จะช่วยได้คือฝึกนักเรียนที่จะเป็นครูและวิธีการสอนที่นักเรียนเหล่านี้เรียนไปแล้ว โดยมีความเชื่อว่า การจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้อง

  - ฝึกฝนตนเอง
  - มีประสบการณ์พอควร
  - มีกระบวนการเรียนการสอนที่ดี

2. **ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน** ปัญหาที่เกิดจากนักเรียนอาจแบ่งได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

   - นักเรียนขาดความกระตือรือร้นและขาดแรงจูงใจในการเรียน
   - นักเรียนขาดการฝึกฝนตนเอง อาจเป็นเพราะปัญหาทางบ้าน ไม่มีเวลา
   - พื้นฐานทางด้านภาษาเด็กไม่ค่อยดี
   - นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ

3. **ปัญหาที่เกี่ยวกับแบบเรียน**

   - งบประมาณในการจัดหา จัดซื้อไม่เพียงพอ
   - โรงเรียนขาดห้องสมุด
   - หนังสือเรียนไม่เพียงพอ
   - หนังสือเรียนไม่เหมาะ ล้าสมัย
   - นักเรียนยากจน ไม่มีทุนทรัพย์ ในการจัดซื้อ
   - แบบฝึกหัดมีไม่เพียงพอยากแก่การประเมินผลการเรียน

4. **วิธีสอนและการบริหารงาน**

   - วิธีสอนส่วนใหญ่มุ่งให้นักเรียนสอบได้ตามหลักสูตร แต่ไม่ได้มุ่งถึงผลการเรียนรู้

   - แต่ละโรงเรียนมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ผลที่ได้รับย่อมแตกต่างกันด้วย

   - ระบบการศึกษาของไทยในระบบ Centralization คือขึ้นอยู่กับส่วนกลาง ซึ่งยากต่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานในโรงเรียน

   - การจัดครูเข้าชั้น ผู้บริหารคิดว่าครูที่มีความรู้มาก ๆ ต้องสอนในชั้นสูง ๆ แต่จริง ๆ แล้วทุกชั้นก็มีความสำคัญพอกับเพียงแต่แตกต่างตามระดับของผู้เรียนเท่านั้น

5. **ขาดการต่อเนื่องกันระหว่างชั้นและระดับของผู้เรียน** ทำให้นักเรียนต้องเรียนบทเรียนซ้ำในบางเรื่อง ครูผู้สอนในแต่ละระดับ ควรได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันบ้าง เพื่อลดปัญหาการเรียนซ้ำเรื่องที่เคยเรียนมาแล้ว นอกจากนั้นครูผู้สอนแต่ละคนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่ไม่เหมือนกัน ทำให้การเรียนการสอนและผลที่ได้แตกต่างกันด้วย

ส่วน พวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2520) ได้เสนอปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. ปัญหาด้านภาษาศาสตร์

2. ปัญหาด้านจิตวิทยา

3. ปัญหาด้านสื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอน ซึ่งก็สอดคล้องกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากปัญหาแล้วก็ยังมีอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอีกหลายประการ เช่น

ก. ด้านครูผู้สอน วงการศึกษาไทยยังขาดแคลนครูที่มีความรู้ ความสามารถในเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ มีจิตวิทยาสูง บางคนเทคนิคดี มีจิตวิทยาดี แต่เนื้อหากลับไม่แม่นยำทำให้ไม่มั่นใจในการสอนอีก ส่วนครูที่มีความรู้ความสามารถสูงก็มักจะได้สอนในระดับที่สูง ดังนั้นในการสอนระดับประถม จึงมีความไม่สมบูรณ์ เพราะขาดการปูพื้นฐานที่ถูกต้อง เมื่อไปเรียนในระดับมัธยมก็ต้องไปเสียเวลาครูมัธยมในการที่จะต้องมาแก้ไขปัญหากันต่อ ถ้าสถานศึกษาได้เตรียมครูไว้อย่างดีแล้วปัญหาเช่นนี้คงลดลงไปได้

ข. ด้านตัวนักเรียน และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว นักเรียนไทยได้มีโอกาสฝึกพูดภาษาอังกฤษเฉพาะเพียงในชั่วโมงเรียนเท่านั้น เมื่อนักเรียนออกจากห้องเรียนก็พูดแต่ภาษาไทยตลอดจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กไทยไม่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ ถึงแม้ว่าจบมหาวิทยาลัยก็ตาม แต่ในปัจจุบันหลักสูตรภาษาอังกฤษได้เน้นการสอนเพื่อการสื่อสาร ให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก ไม่เน้นหนักที่ไวยากรณ์ และการท่องจำอย่างสมัยก่อน จนทำให้วิชาภาษาอังกฤษกลายเป็นยาขมหม้อใหญ่สำหรับนักเรียนบางคน

ค. ด้านผู้ปกครอง ในเรื่องการเลือกโรงเรียนอนุบาลให้ลูก ผู้ปกครองจำนวนมากยังมีค่านิยมเก่า ๆ คือโรงเรียนจะต้องสอนหนังสือยิ่งมากยิ่งดี ค่านิยมในการเร่งการสอนหนังสือแก่เด็กในวัยที่ยังไม่พร้อม จึงน่าจะมีการแก้ไขให้มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยที่น่าจะพร้อมในการเรียนภาษาอังกฤษคือประมาณ 8 – 10 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ผ่านอนุบาลมาแล้ว การสอนภาษาอังกฤษต้องเป็นไปอย่างระมัดระวังอย่างยิ่ง

ความพร้อมของเด็กที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ

การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ไม่น่าจะมีเกณฑ์ตายตัวว่า อายุเท่าไรจึงเริ่มเรียน ความสามารถทางภาษาของคนมีมาแต่กำเนิด ซึ่งทำให้คนปกติทุกคนสามารถพูดได้และเรียนรู้ภาษาแม่ หรือภาษาชาติของตนได้ เมื่อเรียนภาษาที่หนึ่งแล้ว การเรียนรู้ภาษาที่สองถ้าเป็นการแทรกเข้ามาโดยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็ก แต่ละวัยให้ถูกต้อง เด็กก็จะรับรู้ภาษาที่สองนั้นได้เช่นเดียวกับภาษาของตนเอง ทั้งนี้มีข้อพิสูจน์ได้จากเด็กที่ต้องไปใช้ชีวิตอยู่ในประเทศอื่นที่ไม่ใช่ภาษาแม่ เด็กซึ่งอายุเท่าไรก็ตามจะสามารถเรียนรู้ภาษาของประเทศนั้น ๆ เป็นภาษาที่สองได้ โดยเริ่มจากเด็กสามารถเรียนภาษาพูดได้ และติดตามด้วยภาษาเขียน จนถึงกฎเกณฑ์ทางภาษาของภาษาที่สองนั้นต่อไป ดังนั้นอายุของเด็กที่จะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จึงไม่น่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องกำหนดไว้อย่างแน่นอนนัก การเตรียมความพร้อมของเด็ก ให้พร้อมที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอย่างถูกต้อง น่าจะเป็นตัวแปรที่สำคัญกว่าอายุของเด็ก

อย่างไรก็ตามมีข้ออ้างอิงเกี่ยวกับอายุของเด็กที่เหมาะสมแก่การเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เหตุผลของนักการศึกษาไทยคือ มล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ท่านให้ความเห็นว่า การเรียนภาษาต่างประเทศ ควรจะถือโอกาสได้ตั้งต้นเรียนในขณะที่เด็กกำลังอยู่ในระยะของการเรียนภาษา คือในราวอายุประมาณ 8 – 10 ปี เพราะในการเรียนภาษาแม่ของเด็ก เช่นเด็กไทยจะใช้เวลาเรียนประมาณอายุ 5 – 8 ปี ในระยะนี้เด็กจะสามารถใช้ภาษาของตนเองได้บ้างแล้วแต่ไม่ถึงกับดีนัก และถ้าเด็กได้เรียนภาษาของตนเป็นอย่างดีแล้วการเรียนภาษาที่สองจะยากยิ่งขึ้น เพราะเด็กจะติดนิสัยต่าง ๆ จากภาษาของตน ซึ่งทำให้การออกเสียงภาษาต่างประเทศไม่ถนัด

ทั้งนี้ตำราต่างประเทศเชื่อว่า เด็กสามารถเรียนรู้และใช้ภาษาแม่ของตนได้คล่องเมื่ออายุ 5 – 6 ขวบ ซึ่งเป็นจังหวะพอดีที่ระบบประสาทในสมองของเด็กพร้อมที่จะเริ่มเรียนภาษาที่สอง นายแพทย์ Wilder Penfield ผู้เชี่ยวชาญทางระบบประสาทของแคนาดา กล่าวว่าตามทฤษฎีเกี่ยวกับความถนัดตามธรรมชาติในการเรียนภาษา ในด้านกลไกของสมอง และพัฒนาการของสมองนั้น เด็กจะมีความสามารถในการเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่อายุยังไม่ถึง 10 ปี และต่อไปจนถึง 14 ปี ในระหว่างอายุ 8 – 10 ปีนั้นเป็นระยะเวลาที่สมองยืดหยุ่นได้มากที่สุด และมีความสามารถพิเศษเกี่ยวกับการพูด ถ้าหลังจากอายุ 14 ปีไปแล้ว อวัยวะต่าง ๆ ดังกล่าว จะมีการอยู่ตัวมากขึ้น และจะมีความสามารถในการรับรู้น้อยลงเกี่ยวกับการเรียนภาษา ทั้งนี้เพราะเด็กวัยนี้ ใช้เหตุผลและคิดอะไรที่เป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น รวมถึงแต่ละ

สังคมก็ควรพิจารณาสภาพแวดล้อม เฉพาะหน้าของตนและตัดสินในเรื่องนี้เอง ในประเทศไทยควรจะมีการพิจารณาให้หนักหน่วงไปในเรื่องคุณภาพและปริมาณของครูสอนภาษาอังกฤษที่จะมอบหมายหน้าที่ให้สอน เพราะดังได้วิเคราะห์มาแล้ว คุณภาพของครูจะมีผลกระทบถึงคุณภาพของนักเรียน ถ้าไม่จำเป็นที่จะต้องไปเร่งรัดเด็กไทยให้รีบร้อนเรียนภาษาอังกฤษแล้วเหตุใดจึงไม่รอไว้ และเร่ง แก้ปัญหาด้านครูเสียก่อน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรจะเริ่มเมื่อฝ่ายที่ต้องให้บริการมีความพร้อม กล่าวคือ มีครูดี มีหลักสูตรดี มีตำราเรียนดี และมีอุปกรณ์ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัญชลี ดวงกลาง (2536, หน้า 93 – 94) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอ โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูที่มีประสบการณ์และภูมิหลังทางการศึกษาต่างกัน ซึ่งศึกษากับกลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2535 จำนวน 40 คน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสัมภาษณ์ พบว่า อุปสรรค และปัจจัยต่าง ๆ ในการสอนภาษาอังกฤษนั้นมีดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จคือ 1) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษให้เท่าเทียมกับวิชาอื่น ๆ 2) ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในด้านเนื้อหา วิชาภาษาอังกฤษ มีเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม 4) นักเรียนมีความพร้อมในด้านสติปัญญา และเห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ

อุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ทำให้การสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร พบว่ามีดังนี้

ปัญหาจากตัวครู ครูไม่ถนัดการสอนภาษาอังกฤษ ขาดความชำนาญในการออกเสียง ขาดเทคนิคการสอน ขาดความมั่นใจ ครูมีชั่วโมงสอนมาก มีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนและอุปกรณ์การสอน

ปัญหาจากนักเรียน นักเรียนขาดความพร้อม เช่น มีปัญหาด้านสติปัญญา ไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ จึงไม่สนใจเรียน นักเรียนไม่กล้าแสดงออก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถช่วยเหลือบุตรหลานได้ ในด้านการเรียนภาษาอังกฤษ

ปัญหาจากหลักสูตร พบว่า เนื้อหาในบทเรียนบางตอนไม่เหมาะสมกับเด็ก เนื้อหามาก ครูสอนไม่ทันและเนื้อหาบางอย่างยากเกินไปสำหรับเด็ก

ผลการศึกษาการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูภาษาอังกฤษดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎ์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษดีเด่นประจำปีการศึกษา 2533 – 2536 ปัจจัยเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 8 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 280 คน และ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 6 คน ในโรงเรียนที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษดีเด่นสอนอยู่ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการสอน และแบบสัมภาษณ์ โดยสรุปของ นิวัฒน์ เวฬุการ (2537, หน้า 155 – 158) คือ

1. ด้านการใช้วิธีสอน พบว่า ครูส่วนมากสอนโดยใช้วิธีสอนตามแนวการสอนแบบสื่อความหมาย ซึ่งการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมายนี้ เน้นสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมาย ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง บทเรียนไม่ได้ยึดเนื้อหาทางไวยากรณ์เป็นหลักดังแต่ก่อน แต่ยึดจุดประสงค์ในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายเป็นหลักพร้อม ๆ กับเนื้อหาทางไวยากรณ์

2. ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ครูให้ความสนใจและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูจัดกิจกรรมขั้นสรุปและประเมินผลบทเรียนและแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบ

3. การสอนทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยรวมพบว่าพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติคือจะยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง หรือจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกมาก ๆ

4. พฤติกรรมการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน พบว่า ครูส่วนมากใช้ภาษาอังกฤษในคำสั่งทั่วไป ในการเรียนการสอน ใช้ภาษาอังกฤษในการตั้งคำถามและใช้ในการชมเชย ซึ่งครูภาษาอังกฤษดีเด่นมีความมั่นใจในการจะใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับเด็กนักเรียน และใช้อย่างสม่ำเสมอ

5. พฤติกรรมการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า สื่อที่ครูใช้ส่วนใหญ่ คือ บัตรคำ แถบประโยค รูปภาพ

พรทิพา เหลืองวัฒนกิจ (2522 อ้างใน สุปราณี ยะมงคล, 2534, หน้า 47) ว่า จากการวิจัยด้านสื่อการสอนพบว่า สื่อการสอนที่ครูใช้ประกอบการสอนภาษาอังกฤษมากที่สุดได้แก่ กระดานดำ บัตรคำ รองลงมาได้แก่ เครื่องบันทึกเสียงและเทป รูปภาพ และการเล่นเกมฝึกภาษารวมถึง

การวิจัยของ สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์ (2531) เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการรู้ความหมายของคำศัพท์และเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยมีเกมและไม่มีเกมประกอบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้ความหมายคำศัพท์ของนักเรียนที่เรียนโดยมีเกมและไม่มีเกมประกอบไม่แตกต่างกัน ส่วนเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มที่มีเกมประกอบจะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่มีเกมประกอบการเรียนการสอน

รัตนา พฤกษวัน (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้หลักสูตรกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการปฏิบัติของครูในด้านการวางแผนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล และการศึกษาปัญหา ความต้องการของครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบสอบถามและสังเกตการสอนกับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูมีการจัดทำแผนการสอนก่อนดำเนินการสอน จากการศึกษาคู่มือครูและสอนโดยมีการสอนทั้ง 4 ทักษะคือฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งครูจะเน้นทักษะการฟังและพูด สื่อที่ใช้มากคือ แบบเรียน บัตรคำ บัตรภาพ กระดานดำ ดำเนินการสอนโดยที่ครูเป็นศูนย์กลาง และวัดผลโดยใช้แบบทดสอบจุดประสงค์ของสำนักพิมพ์เอกชน และกลุ่มโรงเรียนทำแบบฝึกหัด ซักถาม สังเกต ส่วนปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ คือขาดสื่อการสอน ครูไม่ถนัดการสอนภาษาอังกฤษ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลขาดมาตรฐาน

หน่วยศึกษานิเทศน์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร (2540) ได้ศึกษาถึงผลการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 – 6 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีผลสูงสุดคือ การปฏิบัติตามคำสั่ง ส่วนด้านปัจจัยที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง เห็นด้วยที่จะให้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ

โรงเรียนมีความพร้อมในด้านสื่อ / วัสดุ อุปกรณ์อยู่ในระดับน้อย งบประมาณไม่เพียงพอ ครูผู้สอนส่วนมากไม่ได้เรียนจบในสาขาภาษาอังกฤษมาโดยตรง

รวมถึงหน่วยศึกษานิเทศน์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี (2540) หน่วยศึกษานิเทศน์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา (2540) และจังหวัดเชียงใหม่ (2540) ก็ได้ศึกษาในเรื่องเดียวกัน ซึ่งได้ผลที่คล้าย ๆ กัน คือ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากการทดสอบการสนทนา ตอบคำถามในด้านต่าง ๆ ในภาพรวม มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก แต่เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนส่วนมากมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมากและอยากเรียนภาษาอังกฤษกันทุกคน โดยให้เหตุผลว่า เรียนแล้วสนุก ครูใจดี มีเกมให้เล่นมากมาย ด้านปัจจัยเอื้อ / สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้บริหารและผู้ปกครองเห็นด้วยกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และยังพบว่าปัญหา อุปสรรค ที่คล้ายกันคือ ครูผู้สอนส่วนมากไม่ได้จบสาขาวิชาเอก / โท ภาษาอังกฤษ ขาดแคลนงบประมาณ และสื่อการเรียนการสอน

จากรายงานเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมของครูในอุดมคติ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ของกรมวิชาการ ในปี 2535 (อ้างใน นันทนา สาระกิจจานนท์, 2540, หน้า 35) พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมของครูที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมีดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะ
    1.1 อารมณ์ดี ร่าเริง ยิ้มแย้ม แจ่มใส
    1.2 ไม่ดุด่าด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ และตีนักเรียนโดยไม่มีเหตุผล
    1.3 พูดจาไพเราะ อ่อนหวาน ไม่หยาบคาย
    1.4 ไม่ดื่มสุรา สูบบุหรี่ เล่นการพนันหรือติดสิ่งเสพติด
2. ด้านการเรียนการสอน
    2.1 ในการสอนต้องอธิบายให้ชัดเจน เข้าใจง่าย
    2.2 มีเกม เพลง นิทานประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความสนุกสนานกับการเรียน
    2.3 มอบหมายงานให้เหมาะสมกับเวลา และลักษณะของผู้เรียน
    2.4 อบรมสั่งสอน ให้เด็กมีมารยาทดี มีความประพฤติดี มีความกตัญญู และมีวินัย

3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
   3.1 เอาใจใส่นักเรียน และว่ากล่าวตักเตือนเมื่อทำผิดและให้โอกาสแก้ตัว
   3.2 ให้ความรัก ความจริงใจกับเด็กนักเรียนอย่างเท่าเทียมกันและทั่วถึง
   3.3 ไม่ย้ายโรงเรียนบ่อย
4. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรง
   4.1 ไม่ลงโทษโดยการตี แต่ให้ใช้การตักเตือน
   4.2 แจกหนังสือ สมุด ดินสอ ให้นักเรียนเป็นรางวัล
5. ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน / โรงเรียน
   5.1 ตกแต่งชั้นเรียนให้สวยงาม น่าอยู่
   5.2 กวดขันเรื่องความสะอาด
   5.3 พัฒนาและสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน

นวลจันทร์ สันวรรณ (2538) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำปาง ซึ่งศึกษาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่สอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 17 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสังเกตการสอน ซึ่งผลการศึกษาคือ ครูส่วนใหญ่จัดกิจกรรมตามคู่มือครู เครื่องมือวัดผลประเมินผลที่ครูใช้เป็นอันดับหนึ่งคือ แบบสังเกตนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบคือ ใช้เวลามาก นักเรียนขาดความคงทนในการจำศัพท์ แต่ก็ทำให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ สนใจและรักการอ่านมากขึ้น สิ่งที่ครูต้องการพัฒนาก็คือ การอบรม การร่วมมือกันผลิตสื่อและเครื่องมือวัดผล

ปรียานุช ชีววิทยานันท์ (2536) ได้ศึกษาผลของการใช้เกมการแข่งขันเป็นทีมต่อการเรียนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีมสำหรับวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเน้นทักษะการฟัง – พูด เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษและความคิดเห็นก่อนเรียนและหลังเรียน ทำการศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนบ้านโนนม่วง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 25 คน ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง

พูด ภาษาอังกฤษโดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แต่ความคิดเห็นก่อนเรียนและหลังเรียนไม่แตกต่างกัน

ประไพ เทียนเงิน (2534) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการฟัง – พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วีดีทัศน์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษหลังการสอนโดยใช้วีดิทัศน์สูงกว่าก่อนการสอน อีกทั้งนักเรียนยังสนุกสนานกับการเรียน ได้ความรู้คำศัพท์เพิ่มเติม เข้าใจเนื้อหาได้ดี และนักเรียนส่วนมากมีเจตคติที่ดีต่อการใช้วีดีทัศน์ในวิชาภาษาอังกฤษ

เพ็ชรชาย โชคประเสริฐ (2534) ได้ศึกษาถึงผลการแข่งขันเป็นทีมที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ความคงทนในการจำ และเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองกื้ด อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 32 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 16 คน เป็นกลุ่มควบคุม 16 คน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ความคงทนในการจำของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีม สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ และมีเจตคติที่สูงกว่าก่อนเรียน

วนิดา ยาอินทร์ (2534) ได้ทำการศึกษาการทดลองใช้กิจกรรมเพลงประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เพลงกับไม่ใช้เพลงประกอบการเรียนการสอน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 44 โรงเรียน แล้วสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแผนการสอนโดยใช้เพลงประกอบและแผนการสอนตามคู่มือครูปกติ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เพลงประกอบจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้เรียนตามแผนการสอนปกติ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยทำการสอบถามครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับ ชั้น ป. 1 จาก 12 จังหวัด ได้ผลการศึกษาวิจัย คือ ผลในภาพรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุง โรงเรียนมีความพร้อมในเรื่อง

สื่อ / วัสดุ อุปกรณ์อยู่ในระดับน้อย ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ไม่ได้จบสาขาวิชาเอก / โท ภาษาอังกฤษมาโดยตรง

พร้อมกันนี้ทางกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ ก็ได้ทำการวิจัยสำรวจเรื่องความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับความต้องการเพิ่มพูนความรู้ และการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพ โดยได้ทำการสอบถามความคิดเห็นกับครูที่มาร่วมสัมมนากับกรมวิชาการ เรื่อง "การใช้สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชุด On the Springboard " ระหว่างวันที่ 21 – 23 สิงหาคม 2538 ซึ่งผลพบว่า ครูต้องการให้มีการจัดอบรมครูผู้สอนที่ไม่มีวุฒิทางภาษาอังกฤษ โดยอบรมในด้านความรู้ เนื้อหาที่จะต้องใช้สอน และด้านเทคนิควิธีสอน และจัดประชุมชี้แจงหลักสูตรภาษาอังกฤษ 2539 แก่ครูทุกคนที่จะสอน รวมถึงครูต้องการให้มีการจัดทำสื่อ เอกสาร คู่มือที่จังหวัด / อำเภอ จัดทำให้เหมาะสมกับนักเรียน โรงเรียนและชุมชน

สุรางค์ ประเทศ (2540) ได้ศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนสำหรับปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียนบ้านสันปูเลย สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ในด้าน 1) ทักษะการฟังพูด 2) ด้านเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ พฤติกรรมการแสดงออก และระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือวางแผน ดำเนินการสอนควบคู่กับการวิจัย และทบทวนประเมิน เพื่อปรับแผน แล้วพบว่า นักเรียนมีทักษะการฟัง – พูด และพัฒนาการทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่น่าพอใจ สามารถพูดสนทนา ทักทายได้ตามสถานการณ์ที่กำหนด รวมทั้งนักเรียนทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อ การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ส่วนในเรื่องระเบียบวินัยของนักเรียนยังไม่น่าพอใจ เพราะมีบางส่วนเล่นกันในเวลาเรียน

มีชัย พลทองมาก (2541) ได้ศึกษาประเมินการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับเตรียมความพร้อมชั้นประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนหนองทอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร โดยศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ภาคเรียนที่ 2 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ใช้แบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลการศึกษาวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสภาพแวดล้อม ในการจัดการเรียนการสอนพบว่า ผู้ปกครอง คณะครู ครูผู้สอนและผู้บริหารส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น โรงเรียนยังขาดสื่อ แบบเรียน คู่มือครู หนังสือหลักสูตร ส่วนครูผู้สอนภาษาอังกฤษนั้นได้รับการอบรมการสอนภาษาอังกฤษที่ทางหน่วยศึกษานิเทศน์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จัดให้แล้ว แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาทางเอก / โท ภาษาอังกฤษมาโดยตรง และยังขาดประสบการณ์การสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้มีการเตรียมตัวสอนล่วงหน้า และมีการจัดทำสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมบทเรียน และมีการวัดผลประเมินผลการเรียนทุกครั้งที่มีการสอน และส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบแปลและไวยากรณ์ผสมกับวิธีสอนฟัง – พูด

4. ด้านผลผลิตพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การวัดปลายภาคเรียนในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำและปานกลาง และมีความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนด้านผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ โรงเรียนต้องเพิ่มภาระงานมากขึ้น ในการจัดหาสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ ครูมีภาระหน้าที่งานสอนมากขึ้น ส่วนผู้ปกครองต้องเพิ่มภาระเรื่องการเงิน ซื้อหนังสือเรียนมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อสื่อความหมาย จัดกิจกรรมยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สื่อการเรียนที่ใช้มากคือ รูปภาพ บัตรคำ เทป ปัญหาที่พบมากคือ ครูไม่มีความมั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษเพราะไม่ได้ศึกษามาโดยตรง รวมทั้งครูก็มีภาระงานอื่นมากมาย ส่งผลให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน แต่ถ้าครูใช้วิธีการสอนโดยใช้เพลง เกม นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา จากหลักการ แนวคิดต่าง ๆ ผู้วิจัยได้นำมาประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ถึงผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือสนันสนุน ให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อจะยังผลไปสู่การพัฒนาความสามารถของเด็กไทย ในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้ถูกต้องและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างสันติสุขในโลกยุคปัจจุบันต่อไป